

Velfærdsminister Karen Jespersen
Undervisningsminister Bertel Haarder
Uddannelsesudvalget, folketinget
Socialudvalget, folketinget
X Kommunaludvalget, folketinget

Hvidovre, 06-06-2008
Sag 08/605 -- Dok. 7331/08 /LFH

Brugerrepræsentanter kræver forbedrede vilkår i de regionale udviklingsråd – NU.

Brugerrepræsentanterne i de regionale udviklingsråd vil ikke længere acceptere, at grundlaget for at følge kommunalreformens konsekvenser på det sociale område og vedrørende specialundervisningen smuldrer. Vilkårene for brugerrepræsentanternes arbejde i de regionale udviklingsråd er dybt kritisable. Rådernes arbejde er langt fra lovens intentioner. Udbyttet er aktuelt set hverken brugbart for borgere eller for myndigheder.

Vi appellerer til de ansvarlige ministre om at handle NU. Der er fortsat et klart behov for at fokusere på, hvordan kommunalreformen dokumenteres og implementeres bedst muligt. Lige nu sker dette **ikke**.

Med kommunalreformen blev det besluttet, at der skal ske en overvågning af det sociale område og specialundervisningen i perioden 1/1 2007 til 31/12 2010. De regionale udviklingsråd, hvor brugerorganisationerne på områderne er repræsenteret, skal følge og drøfte udviklingen på de to områder.

Rådene skal i følge lovgivers intentioner kunne bidrage til grundlaget for kommunernes planlægning og beslutninger på området, blandt andet i form af "tværgående og koordinerende beskrivelser og betragtninger over udviklingen i behov". Politisk har ønsket været at skabe åbenhed og gennemsigtighed, så det er muligt at identificere eventuelle problemer i forhold til den aktuelle myndighed.

Men det virker ikke. Problemerne med at få overvågningssystemet til at fungere er nu så alvorlige, at brugerorganisationerne i udviklingsrådene kræver øjeblikkelige forbedringer. I modsat fald vurderer brugerorganisationerne, at der er tale om politisk løftebrud.

De regionale udviklingsråd var et afgørende element i kommunalreformen. De skulle skabe gennemsigtighed i udviklingen på vigtige områder for borgerne. Derfor skulle kommunerne tilvejebringe et grundlag for overblik. Derfor skulle brugerrepræsentanter indgå i processen. Udviklingsrådene er langsomt men sikkert ved at blive tømt for reelt indhold. Kommunerne flytter al koordinering til eget regi i form af KKR. Borgere og brugere inddrages ikke længere. Statsforvaltningerne har øjensynligt ikke kraft til at modgå denne udvikling. Ministerier og folketing må reagere, hvis lovgivers intentioner skal fastholdes.

Brugerorganisationerne kræver:

- At der skabes **et** planlægnings- og overvågningssystem med reel mulighed for åbenhed og gennemsigtighed, frem for flere parallelle planlægningsystemer.
- Arbejdsdygtige udviklingsråd, dvs. mindre råd, hvor kommunerne fx indbyrdes lader sig repræsentere af hinanden, gerne via udpegning gennem KKR.
- Et pålideligt informations- og analysesystem, der også omfatter specialundervisningen.
- Kvalitet i redegørelserne, herunder revidering og kvalificering af de anvendte spørgeskemaer til kommunerne.
- Bedre forberedelse af udviklingsrådenes møder, så materialet kan præsenteres i mere overskuelig og klar form for brugerrepræsentanterne.
- Støtte til brugerorganisationerne i deres forberedelse til møderne. Gerne i en form som organisationerne kan udnytte i fællesskab.
- Udmeldingen fra alle relevante ministerier af centrale temaer for rådernes arbejde og debatter.
- Økonomiske midler til, at udviklingsrådene selv kan beslutte at iværksætte undersøgelser, herunder kvalitative brugerundersøgelser.

Problemerne kort fortalt

Problemerne er i korthed, at kommunerne nedprioriterer arbejdet i de regionale udviklingsråd til fordel for deres eget planlægningsystem i KKR regi. Men det er et lukket system, hvor brugerrepræsentanter ikke er involveret. Den manglende interesse giver sig også udslag i ringe fremmøde til mange af udviklingsrådenes møder, der ikke altid er beslutningsdygtige.

Samtidig har udviklingsrådene en fuldstændig u håndterlig størrelse, idet alle kommuner på papiret er repræsenteret. Hvis alle møder op, er flere råd af en størrelsesorden på mellem 30-50 personer. Det kan ikke kaldes et arbejdsdygtigt forum.

Informations- og analysesystemet CIAS fungerer under al kritik, primært fordi kommunerne ikke konsekvent indberetter. De statistiske informationer om udviklingen i 2007 kan derfor reelt ikke anvendes til at vurdere udviklingen i det første år med kommunalreformen. Dertil kommer, at specialundervisningen ikke indgår i det statistiske analysesystem.

Kommunernes specialundervisning skulle følges bl.a. gennem oplysninger fra kvalitetsrapporterne for folkeskolen, som alle kommuner skal udarbejde. Imidlertid er oplysningerne – særligt oplysningerne om specialundervisningen – mangelfuldt og sporadisk opgivet. Årsrapporten fra Klagenævnet for Vidtgående Specialundervisning giver kun et billede af, hvordan det ser ud, når sager går i hårdknude i familier, hvor forældrene har ressourcer til at klage.

Kvaliteten af de kommunale redegørelser er både meget svingende og generelt meget dårlig. Det vil sige, at det reelt er vanskeligt at følge udviklingen med udgangspunkt i det samlede redegørelsesmateriale. På specialundervisningsområdet er der slet ikke systematiserede indberetninger. Problemet er i høj grad manglende kvalitative vurderinger af udviklingen. Det er kun Velfærdsministeriet, der har udvalgt nogle temaer, som rådene skal fokusere på i deres arbejde.

Kommunerne er forpligtet til at sende redegørelserne i høring i handicapråd og hos relevante brugerorganisationer, men flere steder har fristen været så kort, at det stort set har været umuligt for brugerrepræsentanterne at sætte sig ind i materialet på så kort tid. Dertil kommer, at kommunerne ikke er forpligtet til at indhente kommentarerne inden deres afsendelse af redegørelsen til udviklingsrådet, hvilket er dybt uhensigtsmæssigt. Resultatet er da også meget få høringssvar fra brugerorganisationer og handicapråd.

Materialer til møderne i udviklingsrådene er flere steder ubearbejdet, stort og uoverskueligt for brugerrepræsentanterne. Samtidig fremsendes det med få dages varsel. Det gør det vanskeligt for brugerrepræsentanter at orientere sig i stoffet.

Endelig mangler der økonomiske midler til at udviklingsrådene kan igangsætte egne undersøgelser efter behov. For eksempel kvalitative brugerundersøgelser. Når virkningen af kommunalreformen skal vurderes, er det ikke mindst vigtigt at spørge brugerne af de forskellige tilbud, hvordan virkningen af forskellige beslutninger er for dem.

Organisationerne skal på den baggrund anmode de ansvarlige ministre og folketingets politikere om at forbedre overvågnings- og udviklingssystemet nu.

Med venlig hilsen

Stig Langvad, formand
Danske Handicaporganisationer

Thomas Damkjær Petersen, formand
Skole og Samfund

Ewald Pohle, formand
SAND, de hjemløses landsorganisation

Alice Sørensen, Landsformand
FBU ForældreLandsforeningen

Geert Jørgensen, formand
Børnesagens Fællesråd

Lilian Singh, bestyrelsesmedlem
SVID, Sammenslutningen af værestedsbrugere i Danmark

Hanne Wiingaard
LAP, Landsforeningen af nuværende og forhenværende psykiatribrugere

c.c.: Kommunernes Landsforening
Ninna Würtzen, Statsforvaltningerne